

Helsesenteret for papirløse migranter

NORSK

Helsehjelp er en menneskerettighet

Informasjon om rettigheter og tilgang til helsetjenester for personer uten oppholdstillatelse i Norge

DET RETTMESSIGE GRUNNLAGET FOR HELSEHJELPEN

Papirløse migranter har rett til:

1. Øyeblikkelig helsehjelp.¹
2. Nødvendig helsehjelp som ikke kan vente.¹
3. Nødvendig smittevern hjelp og medisiner til smittsomme sykdommer.¹
4. Svangerskapsavbrudd etter bestemmelsene i abortloven.¹
5. Helsehjelp til gravide før, under og etter fødsel.¹
6. Barn har rett til alle typer helsehjelp.¹
7. Barn har rett og plikt til å gå på skole.²
8. Det er lovlig å yte helsehjelp utover det pasienten formelt har rett til.³

1) Forskrift om rett til helse- og omsorgstjenester til personer uten fast opphold i riket. 2011-12-16.

2) Opplæringslova § 2-1. 3) Utlendingsloven § 108. For mer informasjon, se lovdata.no.

AKUTT HELSEHJELP

Ved medisinsk nødstilfelle ring ambulanse: Telefon 113.

Legevakt – ved akutt sykdom eller skade

Hvis du trenger helsehjelp, gå til din nærmeste legevakt:

- Oslo: Trondheimsveien 233, 0587 Oslo (Aker sykehus).
- Bergen: Solheimsgaten 9, 5058 Bergen.
- **Telefon 116 117** (nummeret kobler deg automatisk til din nærmeste legevakt).

Tannlegevakt

- Oslo: **Telefon 23 04 07 50**. Trondheimsveien 233, 0587 Oslo (3. etasje i bygg 40, Aker sykehus, samme som legevakten).
- Bergen: **Telefon 55 31 03 10**. Solheimsgaten 18, 5058 Bergen (inngang B).

Andre viktige telefonnummer

Politi: **Telefon 112**. Brann: **Telefon 110**.

GRAVIDE KVINNER OG BARN

Helsestasjon for foreldre og barn

- For gravide kvinner og barn fra 0–5 år.
- Staben består av jordmor, helsesykepleier, lege og fysioterapeut.
- Tilbudet er gratis.
- De tilbyr støtte og veiledning innen bl.a. svangerskapsomsorg, barns fysiske og psykososiale utvikling, amming, vaksiner, ernæring, språkutvikling, tannhelse, foreldrerollen, samspill og familieplanlegging.

Hvordan finne nærmeste helsestasjon?

- Oslo: oslo.kommune.no/helse-og-omsorg/helsetjenester/helsestasjon-og-vaksine
- Bergen: bergen.kommune.no/omkommunen/avdelinger/helsestasjoner
- Andre steder: Sjekk kommunes nettside.

GENERELL INFORMASJON

- **Taushetsplikt:** Plikten til å ikke dele personsensitive opplysninger med andre. Helsepersonell og profesjonelle tolker har taushetsplikt, også overfor politi og innvandringsmyndigheter.⁴
- **Tolk:** Alle som ikke snakker norsk har rett til tolk i møte med helsevesenet.⁵
- **Betaling:** Det er ikke lov å kreve forhåndsbetaling for øyeblikkelig helsehjelp eller nødvendig helsehjelp som ikke kan vente. Det kan gis regning i etterkant, men dersom pasienten ikke kan dekke utgiftene selv, skal de dekkes av sykehuset. Man kan ikke nektes behandling fordi man har tidligere ubetalte regninger.⁶
- **Klage:** Du har rett til å klage dersom du ikke har fått oppfylt dine rettigheter som pasient: pasientogbrukerombudet.no

4) Helsepersonelloven § 21, pasient- og brukerrettighetsloven § 3-6, Rundskriv 1-5/2011 pkt 1., Helsesrådet 28. august 2009, 17. årgang. 5) Helseledelse og kommunikasjon via tolk, kap. 16 (IS-1924). 6) spesialisthelsetjenesteloven § 5-3.

HELSESENTER FOR PAPIRLØSE MIGRANTER

kirkensbymisjon.no/helsesenteret

OSLO: Telefon 488 90 560

Herslebs gate 43, 0578 Oslo.

helsesenteret@bymisjon.no

Drop-in åpningstider: Tirsdag kl. 17.00–20.00.

Torsdag kl. 11.00–15.00.

BERGEN: Telefon 400 49 094

Kong Oscars gate 56, 5017 Bergen.

helsesenteret.bergen@bymisjon.no

Drop-in åpningstider:

Torsdag kl. 18.00–20.30.

Støttenettverk: Mennesker i Limbo

Telefon 453 80 619. ilimbo.org

INFORMASJON TIL HELSEPERSONELL

Kjente barrierer for tilgang helsetjenester

- Mangel på rettigheter og tolk.
- Betaling av helsetjenester og medisiner.
- Frykt for å bli rapportert.
- Mangel på fastlege, kontinuitet og tillit.
- Mangel på norsk person-/D-nummer.
- Mangel på informasjon om rettigheter en har og hvor man kan finne hjelp.
- Helsepersonells manglende kunnskap.

Hvordan du som helsepersonell

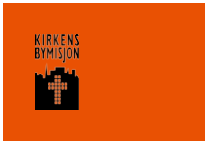
kan bedre tilgangen til helsehjelp?

- Følg yrkesetiske retningslinjer og medisinske prinsipper.
- Sett deg inn i pasientens rettigheter.
- Prioriter helsehjelp, ikke betalingsevne.
- Ettersteb at pasienten får et unikt hjelpenummer.
- Bruk alltid tolk hvis det er behov.
- Overhold din taushetsplikt.
- Vær varsom for pasienters situasjon, og respekter de valgene de har tatt.
- Gi pasienten informasjon og tjenester selv om det ikke er ditt direkte ansvar.
- Ikke forvent at ting går av seg selv, følg opp og vær «pasientens advokat».

ጤና ጣቢያ ስብአዊ መብት ነው።

ስለ ጤና ጣቢያ መብት እና አቅርቦት በኖርዌይ ለሚገኙ ላልተመዘገቡ ስደተኞች መረጃ

የኖርዌይ የህግ አጣጣጥ

ያልተመዘገቡ ስደተኞች የሚከተሉት መብቶች አሏቸው

- 1. ድንገተኛ የጤና ጣቢያ አገልግሎት
2. የማያስጠብቅ አስፈላጊ የሆነ የጤና ጣቢያ አገልግሎት
3. ለተወሰኑ ተላላፊ በሽታዎች የመከላከል፣ህክምና እና መድሀኒቶች
4. በውርጃ ደንብ መሰረት እርግዝናን ማቋረጥ
5. ቅድመ፣ ድህረ እና የእርግዝና ወቅት የጤና ጣቢያ አገልግሎት
6. ህጻናቶች ለሁሉም አይነት የጤና ጣቢያ አገልግሎት አይነቶች መብት አላቸው
7. ህጻናቶች ወደ ትምህርት ቤት የመሄድ መብት እና ሀላፊነት አለባቸው
8. ተካሚው መደበኛ የሆነ መብት ባይኖረውም የጤና ጣቢያ አገልግሎት መስጠት ህጋዎ ነው

1) በዚህ አገር ቋሚ የመኖሪያ ፈቃድ ለሌላቸው ሰዎች የጤና እና እንክብካቤ አገልግሎት ስለ ማግኘት መብት የተደነገጉ ደንቦች። 2011-12-16.
2) የትምህርት ህግ § 2-1 3) የኢ-ሚሚሽን ህግ §108። ለተጨማሪ መረጃ። lovdata.no ይጎብኙ

ድንገተኛ የጤና ጣቢያ በድንገተኛ ህመም ወቅት አምቡላንስ ይጥሩ ስልክ: 113

- ከፍተኛ ህመም ወይም ጉዳት፡ የህክምና አገልግሎት ካስፈለግዎ በአቅራቢያዎ ወደሚገኝ የድንገተኛ ሕክምና ማእከል ይሄዱ።
- አስሎ: Trondheimsveien 233, 0587 Oslo (Aker hospital).
- በርገን: Solheimsgaten 9, 5058 Bergen.
- ስልክ 116 117 (ይህ ቁጥር በቀጥታ አቅራቢያዎ ካለ የድንገተኛ ሕክምና ማእከል ያገናኝዎታል።)

- የድንገተኛ ጥርስ ሕክምና
- አስሎ: ስልክ 23 04 07 50. Trondheimsveien 233, 0587 Oslo (3rd floor, building 40, Aker hospital, same as legevakt).
- በርገን: ስልክ 55 31 03 10. Solheimsgaten 18, 5058 Bergen (entrance B).

ሌሎች ጠቃሚ ቁጥሮች: ፖሊስ: ስልክ 112. አሳት አደጋ: ስልክ 110.

ነፋስ ጠር ሴቶች እና ህጻናት

የቤተሰብ እና ህጻናት የጤና ጣቢያ ተቋማት (Helsestasjoner)

- ለነፋስ ጠር ሴቶች እና ከ0-5 አመት ለሆኑ ህጻናት።
- የማእከሉ ዋና ስራተኞች አዋላጅ፣ የህዝብ ጤና ነርስ፣ ዶክተር እና የፊዚዮቴራፒስት ያካትታል።
- አገልግሎቶቹ በነጻ ናቸው።
- በእርግዝና ወቅት ክትትል፣ የህጻናት አካላዊ እና ስነ-ልቦናዊ እድገት፣ ጡት ማጥባት፣ ክትባት፣ አመጋገብ፣ የቋንቋ እድገት፣ የጥርስ ጤና፣ የወላጆች ሚና፣ ግንኙነት እና የቤተሰብ እቅድ በተመለከተ ድጋፍ እና መመሪያ ይሰጣሉ።

በቅርብ ያለውን የቤተሰብ እና ህጻናት የጤና ጣቢያ ተቋማት እንዴት ማግኘት ይችላሉ፡

- አስሎ: oslo.kommune.no/helse-og-omsorg/helsetjenester/helsestasjon-og-vaksine
- በርገን: bergen.kommune.no/omkommunen/avdelinger/helsestasjoner
- ሌሎች ቦታዎች: የሚኖሩበትን አካባቢ ድህረ ገጽ ይጎብኙ

ጠቅላላ መረጃ

- ግላዊነት/ማስጠራዊት: ሁሉም የጤና ጣቢያ አባላት አስተርጓሚዎች የሚስጥራዊነትን መርህ የማክበር ግዴታ አለባቸው። ይህ ማለት ማኛውንም አይነት ስለእርስዎ የሚገልፅ መረጃ ለባለስልጣናቱ፣ ለስደተኞች ጉዳይ አገልግሎት ወይም ለፖሊስ እንዲሰጡ አይፈቀድላቸውም።4
- አስተርጓሚዎች ስለማግኘት መብት: የጤና ጣቢያ አገልግሎት ወቅት የኖርዌይ ቋንቋ መናገር የማይችሉ ከሆነ ሁሉም አስተርጓሚ አስተርጓሚ የመግኘት መብት አለው።5
- ክፍያ: አስፈላጊ ለሆነ እና መጠበቅ ለማይችል ለድንገተኛ ጤና ህክምና ወይም ጤና ጣቢያ አገልግሎት ክፍያ ቅድመ ክፍያን መጠየቅ አይፈቀድም። ታካሚው ከህክምናው በኋላ ደረሰኝ ሊደርሰው ይችላል ነገር ግን ታካሚው መክፈል ካልቻለ ሆስፒታሉ ወቻን መስፈን አለበት። ቀደም ያሉ የህክምና ደረሰኞችን ባለመክፈል ምክንያት ህክምና ሊከለከል አይችልም።6

4) የጤና ሰራተኞች ህግ ክፍል 21፣ የታካሚ እና የተጠቃሚ መብቶች ህግ § 3-6፣ ሰርኩላር 1-5/2011 ነጥብ 1፣ የጤና ምክር ቤት ነጠላ 28 ቀን 2009፣ 17 ኛ ክፍል. 5) የኖርዌይ ጤና ጣቢያ ዳይሬክቶሬት በአስተርጓሚ በኩሉ ስለሚደረግ ግንኙነት መመሪያ ምዕራፍ 16 (IS-1924)። 6) የልዩ የጤና አገልግሎት ህግ ክፍል 5-3.

አስሎ: ስልክ 488 90 560 Herslebs gate 43, 0578 Oslo. helsesenteret@bymisjon.no ያለቀጠር መምጣት የሚቻልበት ሰዓታት፡- ስለ-ስ 5pm-8pm. ሓሙስ 11am-3pm.

በርገን: ስልክ 400 49 094 Kong Oscars gate 56, 5017 Bergen. helsesenteret.bergen@bymisjon.no ያለቀጠር መምጣት የሚቻልበት ሰዓታት፡- ሓሙስ: 6pm-8.30 pm.

የድጋፍ ኔትዎርክ: በሊምቦ ያሉ ሰዎች ስልክ 453 80 619. ilimbo.org

ሌጤና ሰራተኞች የሚሆን መረጃ

የጤና አገልግሎቶችን በማግኘት ረገድ የሚያጋጥሙ እንትተኛት፡-

- የመብቶች እና የተርጓሚዎች አጥረት።
- የጤና እንክብካቤ አገልግሎቶች እና መድሃኒቶች ክፍያ።
- ሪፖርት እንዳትደረግ መኖራት።
- የሐኪም አጥረት፣ ቀጣይነት እና መተማመን።
- የኖርዌይ የማህበራዊ ዋስትና ቍጥር/D ቁጥር አለመኖር።
- ስለመብቶችዎ እና እርዳታ የት ማግኘት እንደሚችሉ መረጃ አጥረት።
- የጤና እንክብካቤ ሰራተኞች እውቀት ማነስ።

እርስዎ እንደ የጤና እንክብካቤ ባለሙያ መጠን የጤና እንክብካቤ ተደራሽነትን እንዴት ማሻሻል ይችላሉ?

- የባለሙያ የስነምግባር መመሪያዎችን እና የሕክምና መርሆችን ይከተሉ።
- ከታካሚው መብቶች ጋር እርስዎን ያስተዋወቁ።
- የመክፈል ችሎታ ሳይሆን የጤና እንክብካቤን ቅድሚያ ይስጡ።
- በሽተኛው ልዩ የሆነ የእገዛ ቁጥር መቀበሉን ያረጋግጡ።
- አስፈላጊ ከሆነ ሁል ጊዜ አስተርጓሚ ይጠቀሙ።
- ምስጢር የመጠበቅ ግዴታዎን ያከብሩ።
- የታካሚዎችን ሁኔታ በትኩረት ይከታተሉ እና ያደረጓቸውን ምርጫዎች ያከብሩ።
- የእርስዎ ቀጥተኛ ኃላፊነት ባይሆንም እንኳ ለታካሚው መረጃ እና አገልግሎት ይሰጡ።
- ነገሮች በራሳቸው ይጠፋሉ ብለው አይጠብቁ፣ ክትትል ያድርጉ እና "የታካሚ ጠበቃ" ይሁኑ።